Powershell

Kristýna Petrlíková

Školní rok 2019/2020

Obsah

- Úvod
- Syntax
- Pokročilé

Obsah

- Úvod
 - Obecné informace
 - Desktop vs. Core
 - Instalace
 - Vlastnosti jazyka
- Syntax
- Pokročilé

Obecné informace

- Textové prostředí (shell) se skriptovacím jazykem
- Vyvíjené společností Microsoft od roku 2006
 - Podrobná oficiální dokumentace
- Založeno na platformě .NET (předtím Framework, nyní Core)
- V posledních letech se rozšiřuje na ostatní systémy
 - Linux, Mac OS, ARM (Raspberry Pi)

Windows Powershell

- Poslední verze 5.1
- Založený na .NET Framework
- Dostupný pouze na Windows
- Na systému již předinstalovaný
- Vývoj byl ukončen nyní se pouze udržuje
 - Stále se vydávají opravy chyb a bezpečnostní záplaty

Powershell Core

- Uveden v srpnu 2016 s verzí 6.0
- Založený na .NET Core Runtime
- Poslední verze 7.0.0 (experimentální)
- Open-source
 - Instalace z balíčku na Githubu (zde je popsán podrobný návod pro všechny systémy)

Powershell Core

Get PowerShell

You can download and install a PowerShell package for any of the following platforms.

Supported Platform	Download (LTS)	Downloads (stable)	Downloads (preview)	How to Install
Windows (x64)	.msi	.msi	.msi	Instructions
Windows (x86)	.msi	.msi	.msi	Instructions
Ubuntu 18.04	.deb	.deb	.deb	Instructions
Ubuntu 16.04	.deb	.deb	.deb	Instructions
Debian 9	.deb	.deb	.deb	Instructions
Debian 10	.deb	.deb	.deb	
CentOS 7	.rpm	.rpm	.rpm	Instructions

- Multiplatformní
- Velká část příkazů z verze 5.1 kvůli kompatibilitě zatím chybí

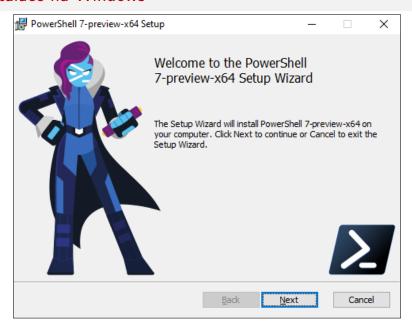
Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 6/99

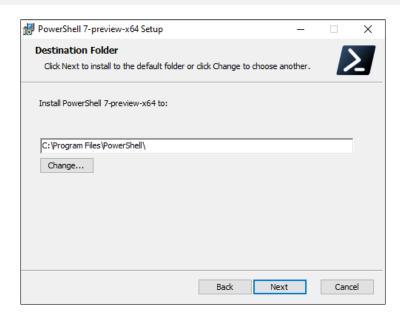
Z Githubového repozitáře Powershellu (sekce Assets v Releases nebo Get Powershell v README) stáhneme instalační program pro náš systém.

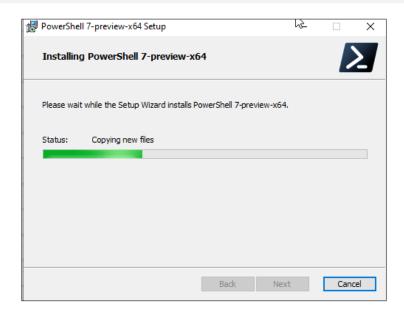

86.9 MB

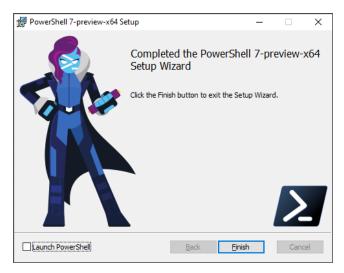
Při instalaci klikáme na tlačítko Next, dokud se neobjeví tlačítko Install, na které také klikneme.

Klikneme na tlačítko Finish.


```
PowerShell 7-preview (x64)
                                                                           ×
PowerShell 7.1.0-preview.2
Copyright (c) Microsoft Corporation.
https://aka.ms/powershell
Type 'help' to get help.
PS C:\Users\MIA> Write-Output "Hello, PowerShell!"
Hello, PowerShell!
PS C:\Users\MIA>
```

Instalace na Arch Linux

- Neoficiální podpora ze strany uživatelské komunity
- Dostupné jako balíček powershell-bin v Arch User Repository
- Instaluje se pomocí správce balíčků, který podporuje AUR

```
[blanche@arch ~] $ yay -Sy powershell-bin
[sudo] password for blanche:
(1/4) installing liburcu
(2/4) installing numactl
(3/4) installing lttng-ust
(4/4) installing openssl-1.0
Total Installed Size: 151.00 MiB
:: Proceed with installation? [Y/n]
(1/1) Arming ConditionNeedsUpdate...
```

Instalace na Arch Linux

```
[blanche@arch ~]$ pwsh

PowerShell 7.0.0

Copyright (c) Microsoft Corporation. All rights reserved.

https://aka.ms/powershell

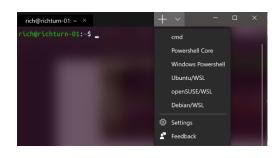
PS /home/blanche> Write-Output "Hello, PowerShell!"

Hello, PowerShell!
```

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 15/99

Windows Terminal

- Představen v květnu 2019
- Dostupný ve Windows Store
- Open-source
- Moderní design konzole pro Windows 10
- Umožňuje používat více panelů
 - V každém z nich lze spustit klasický CMD, PowerShell, nebo třeba linuxový terminál (možnost rozšíření)
- Podpora ligatury (slitek) kódu

Popis jazyka

- Přípona .ps1
- Objektově orientovaný se vším všudy
 - Výstupy příkazů jsou (ve většině případů) také objekty
 - Tím se liší například od klasického unixového shellu, kde jsou příkazy schopny vracet pouze text
- Příkazy mohou, ale nemusí být zakončeny středníky (v případě, že chceme dostat více příkazů na jeden řádek)
 - Stačí je oddělovat koncem řádku (newline)
- Možnost spouštět skripty samostatně nebo psát příkazy do interaktivní konzole
- Načítání modulů (externí balíčky příkazů) soubory .psm1 nebo .dll

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 17 / 99

Popis jazyka

- Pipeline (roury) přesměrování vstupu mezi příkazy
- Cmdlet příkaz ve formátu Sloveso-Podstatné jméno
 - např. Get-Command, Write-Output, Add-Content
- Case-insensitive (nezáleží na velikosti písmen)
 - Get-Help znamená to samé jako get-help
- Podpora aliasů
- Možnost kombinace s unixovými příkazy (na které buď existuje alias pro cmdlet - cat, pwd, echo, nebo jsou přímou součástí systému lolcat, cmatrix, cowsay)
 - Nedoporučuje se, skript pak nemusí být spustitelný na jiných systémech

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 18 / 99

Obsah

- Úvod
- Syntax
 - Proměnné
 - Cmdlety
 - Operátory
 - Větvení
 - Cykly
 - Pipeline
 - Funkce
 - Objekty
- Pokročilé

Proměnné

- Slouží k ukládání informací do paměti
- Zapisují se s \$ na začátku
- Na velikosti písmen při zápisu nezáleží (Case-insensitive)
- K přiřazení hodnoty se používá = (inicializace)
- Hodnota se ale nemusí přiřadit, pokud proměnnou pouze nazveme (deklarace)
- Typ proměnné rovněž nemusí být upřesněn, ale dá se zapsat v [] před její název
 - Případně se tak proměnná dá přetypovat

Typovaná deklarace

[string] \$greetings

Netypovaná inicializace

\$greetings = "Ahoj světe!"

Přehled běžně používaných typů

- Přejaté z platformy .NET
- K zjištění typu proměnné se používá zřetězení metody a členu .GetType().FullName

Název	Popis	Příklad	
[char]	Jeden znak (s podporou Unicode)	'⊕'	
[string]	Textový řetězec - posloupnost znaků	"red"	
[bool]	Logická hodnota	\$true, \$false	
[int]	Celé číslo (32-bit)	42	
[long]	Celé číslo (64-bit)	1982989219753	
[float]	Desetinné číslo (přesnost ~7 řádů)	3.141593	
[double]	Desetinné číslo (přesnost ~15 řádů)	3.14159265359	
[decimal]	Desetinné číslo (přesnost ~28 řádů)	0.1234567891011	
[DateTime]	Datum a čas	Get-Date	
[Object[]]	Kolekce prvků	@('a',"B", 2.7)	

Komentáře

- Kód, který není vyhodnocován jako příkaz
- Používá se k dokumentaci kódu nebo (dočasnému) odebrání některé funkcionality
- Jednořádkový (tj. do konce řádku) začíná s #
- Víceřádkový je pak obsažen v <# #>

Jeden řádek

Více řádků

```
# Pozdraví svět
                           <#
Write-Output "Ahoj světe!"
                             Toto je velice důležitá proměnná.
                             Už jsem sice zapomněl, co dělá,
                             ale pokud se odstraní,
                             program začne náhodně padat.
                           #>
                           \$x = 42
```

Cmdlety

- Kompilovaný kód C# (nebo čehokoliv, co podporuje .NET)
- Zkratka pro "Command let"
- Příkaz ve formátu Sloveso-PodstatnéJméno
 - Sloveso vyjadřuje prováděnou operaci
 - Podstatným jménem (standardně v jednotném čísle) označíme objekty, na kterých operaci vykonáme
- Kromě tohoto pravidla by se také měla používat standardní slovesa
 - Dají se zobrazit příkazem Get-Verb
- Na část z nich se lze odkázat přes aliasy
 - Definované zvlášť pro slovesa a podstatná jména, kombinují se dohromady

 Kristýna Petrlíková
 Powershell
 Školní rok 2019/2020
 22 / 99

Cmdlety

Výběr některých běžně používaných sloves v Cmdletech

Název	Alias	Příklad	Alias příkladu
Add	а	Add-Content	
Clear	cl	Clear-History	clhy
Сору	ср	Copy-Item	срі
Get	g	Get-Process	gps
Find	fd	Find-Module	
Format	f	Format-Table	ft
Join	j	Join-Path	
Move	m	Move-Item	mi
New	n	New-Alias	nal
Remove	r	Remove-Variable	rv
Set	S	Set-Location	sl
Show	sh	Show-Markdown	
Split	sl	Split-Path	

Sčítání

Podporováno mezi čísly, řetězci, poli a slovníky

Výraz	Výsledek
41 + 1	42
"abc" + "def"	"abcdef"
@(1, "jedna") + @(2.0, "dva")	@(1, "jedna", 2.0, "dva")
<pre>@{'A' = "Alfa"} + @{'B' = "Bravo"}</pre>	<pre>@{'A' = "Alfa"; 'B' = "Bravo"}</pre>

Odčítání

- Možné pouze u čísel
- Binární (mezi dvěma čísly): 18 8
- Unární (převrácení hodnoty): -7

Násobení

• Definováno v rámci čísel a polí

Výraz	Výsledek
6 * 7	42
"abc" * 5	"abcabcabcabc"
@(7, 1) * 3	@(7, 1, 7, 1, 7, 1)

Dělení

- Pokud není určený typ, výsledek se dle potřeby dokáže převést buď na celé, nebo desetinné číslo
- (6/3).GetType().FullName \rightarrow System.Int32 (název v .NET)
- (6/4).GetType().FullName \rightarrow System.Double

Modulo

- Vrací zbytek po dělení dvou (klidně i desetinných) čísel
- \bullet 16 % 5 \rightarrow 1
- 5.3 % $2 \rightarrow 1.3$

Ostatní matematické funkce

- Dostupné v .NET třídě Math
- [Math]::floor([Math]::pi) # 3

Aritmetika v rámci bitů (bitwise arithmetic)

- Pracuje s každým bitem čísla zvlášť
- ullet Číslo lze zapsat v binární formě s prefixem 0b, například 0b111 o o 7

Název operace	Operátor	V ýsledek na bitech $a(,b)$		Příklad
	-band	a · b	0b1100	
Binární součin			AND 0b1010	
			0b1000	
	Binární součet –bor $a+b$	a+b	0b1100	
Binární součet			OR 0b1010	
		0b1110		
	-bxor	a≠ b	0b1100	
Exkluzivní součet			XOR Ob1010	
			0b0110	
Binární negace	-bnot	!a	а	0b10101110
Dillariii liegace	DIIOC	:a	! <i>a</i>	0b01010001
Posun vlevo	Posun vlevo -shl		а	0b10101110
i osuii vievo			a <<	3 0b01110000
Posun vpravo -sh	-ahr		а	0b10101110
	2111		a >>	3 0b00010101

Porovnávání

Název operace	Operátor	Pravdivý výraz	Nepravdivý výraz
Rovná se	-eq	"abc" -eq "ABC"	5 -eq 8
Nerovná se	-ne	"abc" -ne "def"	42 -ne 42
Větší než	-gt	9 -gt 5	5 -gt 5
Větší nebo rovno	-ge	8 -ge 8	7 -ge 12
Menší než	-lt	12 -lt 24	24 -lt 12
Menší nebo rovno	-le	'a' -le "z"	'f' -le 'd'
Wildcard match	-like	"ABCDEF" -like "a*"	"ABCDEF" -like "b*"
Regex match	-match	"ABCDEF" -match "BC"	"ABCDEF" -match "^B*"
Přítomnost	-in	"a" -in @('a',"b","c")	"a" -in @("b","c")
Typová rovnost	-is	'a' -is [string]	5 -is [char]

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 28/99

Podmínky

Větvení programu na základě pravdivosti logických výrazů.

Příkaz If/Else

- Skládá se z částí If, ElseIf a Else
- Elself a Else jsou nepovinné (ale jejich pořadí se musí dodržovat)
- Elself může být zopakováno neomezeně
- Jakmile se program do jedné z větví zanoří, po vykonání příkazů skočí za konec Else (nebo za poslední část v sérii)

Podmínky

Obecný zápis

```
if( <podminka1> ) {
  <příkazy>
elseif( <podminka2> ) {
  <příkazy>
elseif( <podminkaN> ) {
  <příkazy>
else {
  <příkazy>
```

Příklad: BMI kalkulačka

```
$weight = Read-Host "Zadejte hmotnost (v kg)"
$height = (Read-Host "Zadejte výšku (v cm)") / 100
$bmi = $weight / ($height * $height)
Write-Host "BMT:" $bmi
if ($bmi -le 16.5) {
  Write-Host -ForegroundColor Blue "Těžká podvýživa."
}
elseif ($bmi -le 18.5) {
  Write-Host -ForegroundColor Cyan "Podváha."
}
elseif ($bmi -le 25) {
  Write-Host -ForegroundColor Green "Idealní (zdravá) váha."
}
```

```
elseif ($bmi -le 30) {
  Write-Host -ForegroundColor Yellow "Nadváha."
}
elseif ($bmi -le 35) {
  Write-Host -ForegroundColor Orange "Obezita prvního stupně."
}
elseif ($bmi -le 40) {
  Write-Host -ForegroundColor Red "Obezita druhého stupně."
}
else {
  Write-Host -ForegroundColor Magenta "Morbidní obezita."
}
```

Podmínky

Ternární operátor

- Nově s verzí 7.0
- Zápis If, Else v jednom příkaze
- <podmínka> ? <if-true> : <if-false>

```
$path = "/proc/self"
# Příkaz Test-Path zjišťuje,
# zda v systému existuje daná cesta.
$system = (Test-Path $path) ? "Unix" : "Windows" # Unix
```

Podmínky

Switch

- Větvení programu na základě hodnoty jedné proměnné
- Lze testovat přesné hodnoty, porovnávat pomocí operátorů nebo ověřovat vůči regulárnímu výrazu
- Dá se použít i na kolekce
- Možnost Default slouží jako výchozí, když porovnání se všemi ostatními větvemi neuspělo

Syntax

```
Switch(<proměnná>) {
    <možnost1> {<příkazy>}
    <možnost2> {<příkazy>}
    # ...
    <možnostN> {<příkazy>}
    Default {<příkazy>}
}
```

Podmínky

- Klíčová slova Break a Continue se hodí při testování hodnot pole nebo pokud Switch obsahuje více možností odpovídajících pro danou hodnotu
 - Příkaz Break ukončí testování aktuální i všech následujících hodnot kolekce.
 - Příkaz Continue ukončí testování pouze aktuální hodnoty.
- Aktuální testovaná hodnota je uložená v proměnné \$_

Příklad: Switch v poli

```
Switch (1,4,-1,3,"Cislo",2,1)
{
  1 { "Lednička" }
  {$_ -1t 0} { Continue }
  {$ -isnot [Int32]} { Break }
  {$ % 2} {
  "$ je liché"
  {-not ($_ % 2)} {
  "$ je sudé"
 }
```

Výstup

```
Lednička
1 je liché
4 je sudé
3 je liché
```

Cykly

- Podmíněné opakování příkazů
- Stejně jako u switche lze použít Break nebo Continue k předčasnému ukončení

Cyklus For

```
for (<Inicializace>; <Podmínka>; <Opakování>) {
    <příkazy>
}
```

- <Inicializace> umožňuje vytvořit iterační proměnné
- <Podmínka> je výraz, který musí být splněn, aby se cyklus mohl opakovat
 - Kontrola proběhne také před prvním spuštěním cyklu
- V <0pakování> jsou obsaženy všechny příkazy, které se provedou po skončení jedné iterace cyklu
- Žádná z těchto tří částí není vyžadována

 Kristýna Petrlíková
 Powershell
 Školní rok 2019/2020
 37 / 99

Příklad: FizzBuzz

```
if ($i % 3 -eq 0 -and $i % 5 -eq 0) {
    Write-Host "FizzBuzz," -NoNewline
 elseif ($i % 3 -eq 0) {
    Write-Host "Fizz," -NoNewline
 elseif ($i % 5 -eq 0) {
    Write-Host "Buzz," -NoNewline
 else {
    Write-Host "$i," -NoNewline
 Výstup: 1,2,Fizz,4,Buzz,Fizz,7,8,
# Fizz, Buzz, 11, Fizz, 13, 14, FizzBuzz,
# 16,17,Fizz,19,Buzz,
```

for (\$i = 1; \$i - le 20; \$i++){

Zadání

- Výpis čísel od 1 do 20.
- Násobky 3 jsou nahrazeny slovem "Fizz"
- Násobky 5 jsou nahrazeny slovem "Buzz"
- Násobky 3 i 5 jsou nahrazeny "FizzBuzz"
- Pozn.: Příkaz \$i++ je ekvivalentem \$i = \$i + 1 nebo \$i += 1

Příklad: Vnořené cykly Pascalův trojúhelník

```
size = 5
values = 0(1)
for ($i = 1; $i -le $size; $i++) {
  $spaces = " " * ($size - $i)
  $row = ""
  \text{$nextValues} = 0(1)
  for ($i = 0; $i -1t $values.Length; $i++) {
    # Přičtení prvku kolekce z i-té pozice
    $row += $values[$i]
    $row += " "
    if ($i + 1 -lt $values.Length) {
      $nextValues += $values[$i] + $values[$i + 1]
  Write-Host $spaces$row
  # Operátor += pro pole znamená
  # přidání prvku na jeho konec
  $nextValues += 1
  $values = $nextValues
```

Výstup

```
1
11
121
1331
14641
```

Cyklus ForEach

Průchod přes kolekci

```
foreach ($<položka> in $<kolekce>) {
  <příkazy>
}
```

Příklad

 Vypsání informací o všech souborech větších než 100 KB v aktuální složce

```
foreach ($soubor in Get-ChildItem) {
  if ($soubor.length -gt 100KB) {
    Write-Host $soubor
    Write-Host $soubor.Length
    Write-Host $soubor.LastAccessTime
  }
}
```

Cyklus While

- Stejný jako cyklus For bez inicializace a příkazů po skončení
- Hodí se, když nepotřebujeme vytvářet další proměnné nebo nechceme provádět některé příkazy (třetí část For) po zavolání Continue

```
<Inicializace>
while (<Podminka>) {
  <příkazy>
  # ...
  <Opakování>
}
```

Příklad: největší společný dělitel dvou přirozených čísel (Euklidův algoritmus)

```
[int]$a = Read-Host "Zadejte prvnî čislo"
[int]$b = Read-Host "Zadejte druhé čislo"
while($b -ne 0){
    $rem = $a % $b
    $a = $b
    $b = $rem
}
```

Write-Host "Největší společný dělitel:" \$a

Cyklus Do

- Nejdříve vykoná příkazy, podmínky kontroluje až potom
- Dvě varianty: Do While, Do Until podmínka je negovaná
- Vhodné při zpracování vstupu (nejdříve načíst, až pak ověřit)

```
<Inicializace>
do {
    <příkazy>
    # ...
    <0pakování>
}
while (<Podmínka>)
```

Příklad: Hádání čísla

```
$target = Get-Random -Maximum 100 # Náhodné číslo mezi 0 a 99
numTries = 0
do {
  $numTries++
  [int]$guess = Read-Host "Zadejte číslo"
  if ($guess -lt $target) {
    Write-Host "Vice."
  }
  elseif ($guess -gt $target) {
    Write-Host "Méně."
  }
} while ($guess -ne $target)
Write-Host "Trefa! Uhádli jste po $numTries pokusech"
```

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 44/99

Pipeline

- Řetězení několika příkazů na jednom řádku (one-linery)
- Předávání výstupů mezi příkazy bez nutnosti vytváření proměnných na mezivýsledky
- K aktuálnímu výstupu příkaz přistupuje ve speciálním (vyhrazeném) objektu \$_
 - V dokumentaci jednotlivých cmdletů je nutné dohledat, v jakých vlastnostech skončí daný vstup
- Zapisuje se operátorem | (pipe, roura)
- Jestliže je výsledný pipeline moc dlouhý, doporučuje se rozdělit ho kvůli přehlednosti na více řádků končící (nebo začínající) rourou
 - Umožňuje případné komentování jednotlivých částí

Použití s pipeline

```
Get-Process |
Sort-Object Name |
Format-Table -Property Name, CPU
```

Použití bez pipeline

```
$Processes = Get-Process
$SortedPS = Sort-Object Name
Format-Table $SortedPS -Property Name, CPU
```

Where-Object

- Výběr prvků v kolekci, jejichž vlastnosti splňují danou podmínku
- Kromě ScriptBlocku lze také porovnávat přímo v parametrech cmdletu
- Často se používá alias where

Příklad: Výběr procesů s nízkou prioritou (ekvivalentní způsoby)

- Get-Process | Where-Object PriorityClass -eq -Value "BelowNormal"
- ② Get-Process | Where-Object -Property PriorityClass -eq "BelowNormal"
- Get-Process | where {\$_.PriorityClass -eq "BelowNormal"}
- Dá se použít také na ověření existence dané vlastnosti

Příklad: *Výběr všech adresářů v aktuální složce* Get-ChildItem | where {\$_.PSIsContainer}

Select-Object

Funkce:

- Výběr vlastností v každém prvku: -Property
 Get-Process | Select-Object -Property ProcessName, Id, WS
- Filtrování jedinečných hodnot: -Unique

```
"a","b","c","a","c","a" | Select-Object -Unique
# výstup: a b c
```

- Upřesnění rozmezí:
 - jednotlivé pozice (-Index <Seznam>)

```
$a = Get-EventLog -LogName "Windows PowerShell"
# výběr prvního a posledního záznamu
$a | Select-Object -Index 0, ($a.count - 1)
```

- prvních (-First) N prvků # Prvních 5 řádků v souboru Get-Content file.txt | select -First 5 posledních (-Last) N prvků # Poslední 3 řádky ze schránky Get-Clipboard | select -Last 3 přeskočení N prvků (-Skip,-SkipLast) nebo vybraných pozic (-SkipIndex) # Vytvoření vzdáleného sezení na všech serverech # kromě prvního serveru v souboru New-PSSession -ComputerName (Get-Content Servers.txt | Select-Object -Skip 1)
- Pozn.: Při použití -First nebo -Index se vstup přestane generovat (nebo zpracovávat) ve chvíli, kdy se načtou všechny požadované prvky
 - K vypnutí této optimalizace je třeba upřesnit přepínač -Wait

Sort-Object

- Setřízení kolekce na základě vlastností
- Výchozím parametrem řazení je atribut Name
- Lze upřesnit získání pouze prvních (-Top) nebo posledních (-Bottom)
 N prvků z výsledné struktury

```
Get-ChildItem "~/.config" | Sort-Object -Top 5
<#
Directory: /home/auburn/.config</pre>
```

```
Mode
                        LastWriteTime
                                               Length Name
  d.----
                  5/23/2020 3:23 PM
                                                      alacritty
  d.----
                   5/9/2020 11:03 PM
                                                      asciinema
  d.----
                  3/28/2020 3:00 PM
                                                      autostart
  d.----
                   5/3/2020 2:24 PM
                                                      blender
  d----
                  4/21/2020 11:03 PM
                                                      calcurse
#>
```

 Prvky lze řadit buď vzestupně (výchozí způsob), nebo sestupně (-Descending)

```
Get-History | Sort-Object -Property Id -Descending
<#
  Td. Command.I.i.n.e.
  10 Get-Command Sort-Object -Syntax
   9 $PSVersionTable
   8 Get-Command Sort-Object -Syntax
   7 Get-Command Sort-Object -ShowCommandInfo
   6 Get-ChildItem -Path ~/Pictures | Sort-Object -Property Length
   5 Get-Help Clear-History -online
   4 Get-Help Clear-History -full
   3 Get-ChildItem | Get-Member
   2 Get-Command Sort-Object -Syntax
   1 Set-Location ~/Documents
#>
```

- Opět možno vybírat pouze jedinečné hodnoty přepínačem -Unique
- Parametr -Stable zaručí, že rovnající se hodnoty budou ve výsledku mít stejné pořadí jako v původní struktuře
- Vlastní styl porovnávání se dá definovat ve ScriptBlocku (výchozí porovnává na základě typu vlastností)

Příklad: Řazení na základě zbytku po dělení Výchozí třídění

1..17 | Sort-Object {\$_ % 3}

Stabilní třídění

```
1..17 | Sort-Object {$_ % 3} -Stable
3
12
15
10
13
16
11
14
```

- Samostatný blok kódu
 - Po definici se nespustí sám, je třeba ho zavolat
- Název funkce by měl dodržovat standardní formát Cmdletu
- Lze ji zadefinovat s parametry, případně v ní vracet hodnotu pro použití v jiných příkazech nebo předčasné skončení
- Členění příkazů na menší logické celky pomůže zvýšit přehlednost a čitelnost kódu
- Snižuje potřebu kopírování kódu

Základní syntax

```
function <název-funkce> {<příkazy>}
```

Příklad

```
function Get-Weekday { (Get-Date).DayOfWeek }
```

- Část funkce v { } se nazývá **ScriptBlock** (typ)
- Lze ji využít anonymně (bez názvu) v pipelinech

Příklad: ScriptBlock u WhereObject

```
Get-ChildItem -Path *.txt | where {$_.length -gt 10000}
```

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020

Parametry

Proměnné vnášené do funkce

Pojmenované parametry

```
Get-ChildItem -Path "~/.scripts" -Depth 2
```

- Jsou zadány jménem, popř. typem
- Powershell umožňuje odkazovat se na ně jejich částečným názvem (mimojiné podporuje doplňování tabulátorem), pokud je ovšem jednoznačný
 - Vhodné pouze pro rychlé testování v konzoli

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 55/99

Příklad: částečné názvy

Nejednoznačný název

```
PS /home/auburn> Get-ChildItem -P "~/.scripts"
Get-ChildItem: Parameter cannot be processed because the
parameter name 'P' is ambiguous. Possible matches include:
-Path -PipelineVariable -LiteralPath.
```

Jednoznačný název

```
PS /home/auburn> Get-ChildItem -Pa "~/.scripts"
```

```
Directory: /home/auburn/.scripts
```

Mode	${ t LastWriteTime}$	Length Name
	5/6/2020 1:29 AM	1165 btw,

- Možnost přiřadit také výchozí hodnotu (využije se, když nebude při volání funkce určena)
- Dva způsoby zápisu (ekvivalentní, ale styl vlevo se v Powershellu používá více)

Zápis ve ScriptBlocku s param

Zápis podobný u běžných prog. jazyků (C++, Java)

Příklad: Funkce s výchozí hodnotou Soubory menší než Size

```
function Get-SmallFiles {
  param (
    $Size = 100,
    $Dir = $HOME
)
  Get-ChildItem $Dir | Where-Object {
    # všechny objekty menší než $Size, které nejsou složkami
    $_.Length -lt $Size -and !$_.PSIsContainer
}
}
```

Lze zavolat např.

```
Get-SmallFiles -Dir "." # aktuální složka

# ~ je zkratka pro domovský adresář uživatele na Linuxu

Get-SmallFiles -Dir "~/Pictures" -Size 10000

# nejmenované parametry musí být ve stejném pořadí jako v param

Get-SmallFiles 1024 "~/.config"
```

Poziční parametry

- Nepoužívají se tak často jako pojmenované parametry, protože ty lze v případě potřeby na poziční snadno převést
- Do funkce se vnáší pouze beze jména v pevně daném pořadí (ale mohou být prokládány jmenovanými parametry, čímž se volání může stát nepřehledným)
- Uložené v proměnné \$args (pole)

Příklad: Zápis do souboru ze schránky

```
function Write-Clipboard {
   Get-Clipboard | Set-Content -Path $args[0]
}
# Použití:
Write-Clipboard vystup.out
```

Povinné parametry

- Upřesňují se v atributu Parameter
 - Zde se dá nastavit také pozice samotného parametru, čímž se jmenovaný parametr zkombinuje s pozičním
- Jestliže se funkce zavolá bez nich, bude se vyžadovat jejich doplnění (interaktivně od uživatele)

Příklad: Vyhledávání souboru

```
function Find-File {
  param(
     $Dir, # nepovinný jmenovaný parametr
     [Parameter(Mandatory, Position=0)]
     [string]$Name # povinný poziční parametr
  )
  Get-ChildItem $Dir -Recurse -Filter $Name -File
}
```

Přepínače

- Jmenované parametry s hodnotami typu Boolean (\$true,\$false)
- K přiřazení hodnoty \$true stačí při volání zapsat pouze jejich název
- Definují se typem [switch]

Příklad

```
function Write-Clipboard {
  param(
                           Volání pro Debug=$true
    [string] $Path,
                           Write-Clipboard -Debug -Path a.out
    [switch] $Debug
                           Write-Clipboard -Debug: $true -Path a.out
  if ($Debug) {
                           Volání pro Debug=$false
    Get-Clipboard
                           Write-Clipboard -Path a.out
                           Write-Clipboard -Debug: $false -Path a.out
  Get-Clipboard |
  Set-Content -Path $Path
```

Pipeline ve funkcích

- Pokročilejší ovládání vstupu z pipeline
- Využití při průchodu přes kolekci

Syntax

```
function <název> {
  begin {<příkazy>}
  process {<příkazy>}
  end {<příkazy>}
}
```

- Části Begin, End se spouští pouze jednou při první či poslední zpracované položce
- Část Process proběhne pro každou položku kolekce

Pipeline ve funkcích

- Během volání funkce je dostupná speciální proměnná \$input, ve které je uložen dosud zpracovaný vstup
 - V Begin tedy bude prázdná, a v End bude obsahovat původní objekt poslaný přes pipeline
 - Jestliže je definován blok Process, hodnoty se přesouvají do proměnné
 \$_, a \$input tak bude vždy prázdný
 - Lze ji použít i mimo bloky, kde její hodnota bude stejná jako po přečtení v End
- Pokud je definován jakýkoliv z těchto bloků, veškerý kód mimo ně se už nebere jako kód a při zavolání funkce spadne (s dost kryptickými chybami)

```
function Get-PipelineInput {
  process {"Aktuální objekt: $_ "}
  end {"Konec: Celý vstup: $input"}
}
```

```
PS /home/auburn> 1,2,4 | Get-PipelineInput
Aktuální objekt: 1
Aktuální objekt: 2
Aktuální objekt: 4
Konec: Celý vstup:
```

Pipeline ve funkcích

Filtr

- Ekvivalent funkce, jejíž kód je celý zabalený do bloku Process
- Definuje se klíčovým slovem filter na místě function

Příklad

 Filtr, která zobrazuje buď celý záznam, nebo pouze zprávu (člena Message) z výpisu

```
filter Get-ErrorLog ([switch]$message)
{
  if ($message) { Out-Host -InputObject $_.Message }
  else { $_ }
}
```

Objekty

Složitější datové struktury umožňující definici vlastních typů.

Pojmy

- Třída (Class) definice objektu
- Instance konkrétní proměnná s typem tohoto objektu
- Atribut (Property) proměnná uvnitř objektu
- Metoda funkce definovaná pro objekt, má přístup k jeho atributům
 - Možnost definovat více metod se stejným názvem lišící se v seznamu jejich parametrů (Method Overloading - přetěžování metod)
- \$this reference na objekt uvnitř jeho metod
- Konstruktor metoda volaná při vzniku objektu, slouží k inicializaci jeho atributů
- Statický člen Atribut nebo metoda existující v rámci třídy jako takové, nepatří žádné konkrétní instanci

24

Příklad: vytvoření třídy

Viditelnost atributů

```
class Tea {
      # statický atribut:
      # celkový počet nálevů
      static [int]$TotalInfusions = 0
      # atributy každé instance
       [string] $Name
       [string] $Origin
      [int]$Infusions
      # konstruktory objektu
      Tea($Name, $Origin, $Infusions){
10
        $this.Name
                         = $Name
11
        $this.Origin = $0rigin
12
        $this.Infusions = $Infusions
13
14
      Tea(){ $this.Name = 'Undefined' }
15
      # metoda v instanci
16
       [void] Pour(){
17
         if($this.Infusions -gt 0){
18
           $this.Infusions--
19
20
           # přístup ke statickému atributu
           [Tea]::TotalInfusions++
21
23
```

- Veškeré atributy třídy jsou veřejné
 - Jestliže máme odkaz na instanci, můžeme v ní číst, měnit a používat úplně všechno
 - Pokud víme o existenci objektu, dostaneme se i ke všem jeho statickým atributům
 - Členové s vlastností hidden (nastavuje se podobně jako static) se pouze nezobrazují při doplňování tabulátorem nebo při zavolání Get-Member bez přepínače -Force

Příklad: čajový dýchánek

```
# 1. způsob nastavení atributů:
# Upřesnění v konstruktoru při instancování
$cj = [Tea]::new('China Jasmin', 'China', 3)
$cj.Pour()
$ci.Pour()
# 2. způsob: Přepsání po vytvoření
$Mate = [Teal::new()
$Mate.Name = 'Mate Atacama'
$Mate.Origin = 'Brazil'
$Mate.Infusions = 1
$Mate.Pour()
# 3. způsob: Cmdlet New-Object
$Rooibos = New-Object Tea -ArgumentList "Rooibos Pretoria",
           "South Africa", 1
$Rooibos.Pour()
$Rooibos.Pour()
[Tea]::TotalInfusions # 4
```

Objekty

Dědičnost

- Rozšíření vlastností objektu v další třídě
- Třída, která dědí, má automaticky přístup ke všem členům třídy původní
- Atributy rodičovské třídy se inicializují v base()
- Zděděné metody se mohou dle potřeby přepisovat

Objekty

Příklad

Základová třída

```
class Beverage {
  [double] $Volume
  [double]$Price
  [void] Pour() {
    $this.Volume /= 2
  Beverage([double]$Volume, [double]$Price){
    $this.Volume = $Volume
    $this.Price = $Price
```

Příklad

Dědící třída

```
class Juice : Beverage {
  [double] $FruitPart
  Juice($Volume, $Price, $FruitPart) : base($Volume, $Price) {
    $this.FruitPart = $FruitPart
  # Přetížená metoda
  [void] Pour() {
    $this.Volume /= 10
  [string]ToString(){
    return ("Juice {0}% - ${1} - {2} ml" -f $this.FruitPart,
            $this.Price, $this.Volume)
  }
$caprisonne = [Juice]::new(250, 0.5, 10)
$caprisonne.Pour()
$caprisonne.ToString()
# Juice 10% - $0.5 - 25 ml
```

Obsah

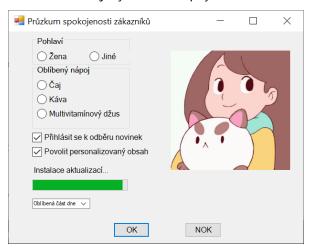
- Úvod
- Syntax
- Pokročilé
 - Formuláře
 - Nástroje
 - Remoting

- Tvorba grafických prostředí možná pouze pro Windows
- Založeno na platformě .NET Framework a její knihovně tříd Forms
- Nelze s ním pracovat v Powershell Core
- Ovládací prvky:
 - Tlačítka: Button, CheckBox, RadioButton
 - Textový vstup: TextBox
 - Popis: Label
 - Obrázek: PictureBox
 - Ukazatel průběhu: ProgressBar
 - Rozevírací nabídka: ComboBox
 - Seskupení několika prvků: GroupBox

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 71/99

Ukázka použití ovládacích prvků.

Zdrojový kód dostupný zde.

Atributy ovládacích prvků

- K textovému obsahu komponent se přistupuje v atributu Text
 - U samotného formuláře tato vlastnost určuje název okna
 - Mimojiné jde měnit i Font textu, například \$label.Font = 'Segoe UI font,12'
- Velikost prvku je uložena v atributu Size (a také Width, Height)
 - Dá se nastavit dvěma způsoby:
 - Pomocí objektů v System. Drawing (třeba přidat přes Add-Type) \$form. Size = New-Object System. Drawing. Size (\$width, \$height)
 - Deklarací v řetězci
 \$form.Size = '{0},{1}' -f \$width,\$height
 - Také se může dopočítat automaticky (v závislosti na rozměru obsahu) nastavením booleovské vlastnosti AutoSize
- Pozice komponenty se definuje v členu Location
 - Udává se v pixelech
 - Vzdálenost se měří od levého horního rohu okna
 - K přiřazení se může využít System.Drawing.Point nebo opět řetězec

- Atributy specifické pro formulář
 - Vlastnost StartPosition umožňuje zarovnání formuláře na obrazovce, nejčastěji na střed:

```
$form.StartPosition = 'CenterScreen'
```

- Boolean TopMost udává, zda se formulář bude zobrazovat nad všemi ostatními (i při přepnutí na jiné okno)
- Do kolekce Controls je třeba přidat veškeré ovládací prvky, které chceme ve formuláři zobrazit

```
1 $form.Controls.AddRange(@($label, $userInput, $genButton))
2 $form.controls.Add($label)
    $form.Controls.Add($userInput)
    $form.Controls.Add($genButton)
```

- Ohraničení okna se nastaví v atributu FormBorderStyle
 - Hodnota 'FixedDialog' zabrání změně velikosti okna
- Po veškeré konfiguraci a přidání do formuláře dojde k jeho zobrazení metodou ShowDialog

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 74/99

Zachytávání událostí

- K informacím o události lze v kontrolních funkcích opět přistoupit v automatické proměnné \$_
- Ovládací funkce musí být typu ScriptBlock, proto pokud jsme původně deklarovali samostatnou funkci, je třeba ji při přidání obalit do { }
- Kliknutí myši
 - Ovládací funkce se přidává pomocí metody Add_Click \$genButton.Add_Click({Shuffle})
- Stisknutí klávesy
 - Je třeba zapnout booleovský atribut formuláře KeyPreview
 - Ten umožní formuláři obdržet jednotlivé klávesy
 - Jinak je dostává pouze aktivní komponent (např. textové pole, do kterého se píše)

Přidává se metodou Add_KeyDown:

```
$form.Add_KeyDown({
   if($_.KeyCode -eq 'Enter'){
   Shuffle
   }
})
```

 Pro přístup k funkcím Forms je třeba načtení pomocí Add-Type Add-Type -AssemblyName System.Windows.Forms

Ukázka formulářů

Aplikace, která náhodně zpřehází písmenka ve vstupním řetězci.

WordMixer		_		×
Zadejte text:	IsPweehrol	Protřepat	t, nemícha	at!

```
Add-Type -AssemblyName System.Windows.Forms
Add-Type -AssemblyName System.Drawing
$fontFam = 'Segoe UI font'
fontSize = 12
# Vlastnosti formuláře
$form = New-Object System.Windows.Forms.Form
$form.Text = 'WordMixer'
$form.Size = New-Object System.Drawing.Size(600,200)
$form.StartPosition = 'CenterScreen'
$form.TopMost = $true
# Popisek textového pole
$label = New-Object System.Windows.Forms.Label
$label.Font = $fontFam + ',' + $fontSize
$label.Location = New-Object System.Drawing.Point(10,
                    ($form.Size.Height / 4))
$label.Width = 150
```

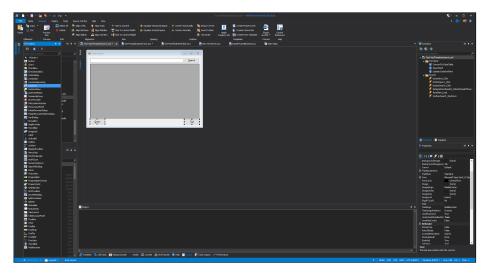
```
$label.Height = $fontSize * 3
$label.Text = 'Zadejte text: '
# Textové pole pro uživatelský vstup
$userInput = New-Object System.Windows.Forms.TextBox
$userLocX = $label.Location.X + $label.Width
$userInput.Location = New-Object System.Drawing.Point($userLocX,
                        $label.Location.Y)
$userInput.Font = $fontFam + ',' + $fontSize
$userInput.Width = 200
function Shuffle {
  $userInput.Text = ($userInput.Text -split '' |
                       Sort-Object {Get-Random}) -join ''
}
# Tlačítko pro generování
$genButton = New-Object System.Windows.Forms.Button
$genButton.Text = "Protřepat, nemíchat!"
```

```
$genButton.AutoSize = $true
$buttonLocX = $userInput.Location.X + $userInput.Width + 5
$genButton.Location = New-Object System.Drawing.Point($buttonLocX,
                        $label.Location.Y)
$genButton.Add_Click({Shuffle})
$form.KeyPreview = $true
# Možnost stisknout také Enter pro novou generaci
$form.Add KeyDown({
  if($_.KeyCode -eq 'Enter'){
   Shuffle
})
$form.controls.Add($label)
$form.Controls.Add($userInput)
$form.Controls.Add($genButton)
$form.ShowDialog()
```

Powershell Studio

- Vzhledově podobné Visual Studiu
- Obsahuje grafický návrhář a debugger
- Převod skriptů na spustitelné (.exe) soubory
- Vytváření instalačních (.msi) skriptů
- Tvorba modulů
- Integrovaná konzole
- Monitorování výkonu a využití paměti
- Podpora klasického Powershellu a Powershell Core
- Placené (\$399)

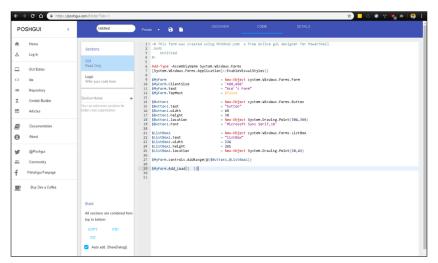
Powershell Studio

POSHGUI

- Online nástroj pro výrobu grafických prostředí v Powershellu
- Obsahuje repozitář uživatelských projektů
- Možnost grafické tvorby Cmdletů
- Zdarma

POSHGUI

Remoting

Spouštění kódu na vzdálených zařízeních (dostupných po síti).

Windows Powershell

- Pouze pro Windows
- Spojení přes WinRM (Windows Remote Management)

Powershell Core

- Multiplatformní
- Komunikace pomocí SSH (Secure Shell)
- Snazší konfigurace zabezpečení (netřeba nastavovat SSL/TLS certifikáty kvůli HTTPS)

OpenSSH - Open-source implementace SSH

Instalace OpenSSH z Powershellu (jako Administrátor)

Zjištění dostupnosti balíčků

```
Get-WindowsCapability -Online | ? Name -like 'OpenSSH*' Mělo by vypsat (pokud již není nainstalované):
```

```
Name : OpenSSH.Client~~~0.0.1.0
```

State: NotPresent

Name : OpenSSH.Server~~~0.0.1.0

State : NotPresent

Instalace klienta a serveru

```
Add-WindowsCapability -Online -Name OpenSSH.Client~~~~0.0.1.0 Add-WindowsCapability -Online -Name OpenSSH.Server~~~0.0.1.0
```

Oba příkazy by měly vrátit:

```
Path :
```

Online : True
RestartNeeded : False

Automatické spouštění ssh Start-Service sshd Set-Service -Name sshd -StartupType 'Automatic'

Konfigurace firewallu pro server

```
New-NetFirewallRule -Name sshd -DisplayName 'OpenSSH

→ Server (sshd)' -Enabled True -Direction Inbound

→ -Protocol TCP -Action Allow -LocalPort 22
```

Úprava konfiguračního souboru \$env:ProgramData\ssh\sshd_config (např. přes notepad.exe pořád v Powershellu) - přidání dvou řádků

- # 1) Povolí ověřování heslem PasswordAuthentication Yes
- # 2) Vytvoří subsystém (sadu příkazů, přes kterou se klient bude
- # pohodlně připojovat na server) pro Powershell.
- # Počítá se s výchozí cestou instalace pwsh
- # (jinak je třeba dosadit vlastní)
 Subsystem powershell c:/progra~1/powershell/7/pwsh.exe -sshs -NoLogo -NoProfile
 - Restartování služby sshd Restart-Service sshd

Konfigurace SSH na Linuxu

- OpenSSH je dostupné ve správci balíčků jako openssh nebo openssh-server + openssh-client (liší se u různých distribucí)
 - Příklad pro Ubuntu:

```
sudo apt install openssh-client sudo apt install openssh-server
```

 Úprava konfiguračního souboru /etc/ssh/sshd_config - přidání dvou řádků

PasswordAuthentication Yes

Umístění powershellu lze zjistit příkazem "whereis pwsh" Subsystem powershell /usr/bin/pwsh -sshs -NoLogo -NoProfile

- Restartování služby sshd
 - Např. přes sudo systemctl restart sshd
 - Permanentní zapnutí přes: sudo systemctl enable sshd

Remoting přes Powershell

Vytvoření nového sezení (uložení do proměnné)

```
$session = New-PSSession -HostName <host-ip> -UserName <host-username>
```

Ukončení sezení

Remove-PSSession -Session \$session

Použití sezení v příkazech

• Jde to i bez proměnné, ale u každého příkazu by bylo potřeba znovu určovat adresu serveru

Remoting pres Powershell

Vzdálené spouštění příkazů

Invoke-Command \$session -ScriptBlock { <kód> }

Lokální proměnné

- Ve ScriptBlocku se označí prefixem \$Using:
- Zde je nelze nijak měnit, pouze referencovat

```
PS /home/auburn> $ps = "*PowerShell*"
PS /home/auburn> Invoke-Command -Session $session -ScriptBlock {
   Get-WinEvent -LogName $Using:ps
}
```

Remoting pres Powershell

Interaktivní sezení

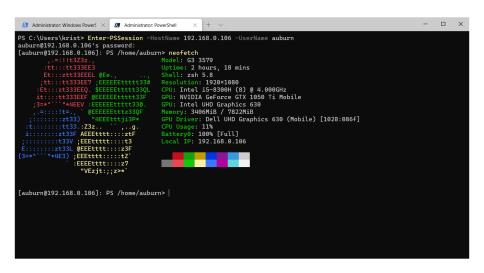
Enter-PSSession -Session \$session

nebo

Enter-PSSession -HostName <host-ip> -UserName <host-username>

```
PS /home/auburn> Enter-PSSession -Session $session [krist@192.168.0.103]: PS C:\Users\krist>
```

Remoting pres Powershell

Fin.

Děkuji za pozornost!

- [1] Powershell Community. About Arithmetic Operators. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft. powershell.core/about/about_arithmetic_operators (cit. 15.05.2020).
- [2] Powershell Community. About Classes. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.core/about/about_classes (cit. 15.05.2020).
- [3] Powershell Community. About Functions. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.core/about/about_functions (cit. 15.05.2020).
- [4] Powershell Community. About If. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.core/about/about_if (cit. 15.05.2020).
- [5] Powershell Community. About Switch. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.core/about/about_switch (cit. 15.05.2020).

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 96/99

- [6] Powershell Community. Approved Verbs for PowerShell Commands. URL: https://docs.microsoft.com/cs-cz/powershell/scripting/developer/cmdlet/approved-verbs-for-windows-powershell-commands (cit. 15.05.2020).
- [7] Powershell Community. Installation of OpenSSH For Windows Server 2019 and Windows 10. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/windows-server/administration/openssh/openssh_install_firstuse (cit. 15.05.2020).
- [8] Powershell Community. PowerShell remoting over SSH. URL: https://docs.microsoft.com/cscz/powershell/scripting/learn/remoting/ssh-remoting-in-powershellcore (cit. 15.05.2020).
- [9] Powershell Community. Select-Object. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.utility/select-object (cit. 28.05.2020).

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 97/99

- [10] Powershell Community. Sort-Object. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.utility/sort-object (cit. 28.05.2020).
- [11] Powershell Community. Where-Object. URL: https://docs.microsoft.com/en-us/powershell/module/microsoft.powershell.core/where-object (cit. 28.05.2020).
- [12] Rudy Mens. Powershell GUI How to get started. URL: https://lazyadmin.nl/powershell/powershell-gui-howto-get-started/ (cit. 15.05.2020).
- [13] Microsoft. Introducing Windows Terminal. URL: https://devblogs.microsoft.com/commandline/introducing-windows-terminal/(cit. 15.05.2020).
- [14] Brien Posey. PowerShell Core vs. PowerShell: What are the differences? URL: http://techgenix.com/powershell-core/ (cit. 15. 05. 2020).
- [15] Wolfgang Sommergut. PowerShell loops: For, Foreach, While, Do-Until, Continue, Break. URL: https://4sysops.com/archives/powershell-loops-for-foreach-while-do-until-continue-break/ (cit. 15.05.2020).

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 98/99

- [16] SS64. Powershell Data Types. URL: https://ss64.com/ps/syntax-datatypes.html (cit. 15.05.2020).
- [17] Sapien Technologies. PowerShell Studio 2020. URL: https://www.sapien.com/software/powershell_studio (cit. 15.05.2020).

Kristýna Petrlíková Powershell Školní rok 2019/2020 99/99